

Dødsårsagerne i Bybefolkningen i Aarsna

1807-1913 Causes des Morts dans la population urbaine 1807-1913

	1807	1808	1809	1810	1811	1812	1813
Varicella	1	1	1	1	1	1	1
Morbilli	1	1	1	1	1	1	1
Scarlatina	1	1	1	1	1	1	1
Ephrisitis	1	1	1	1	1	1	1
Crump	1	1	1	1	1	1	1
Tussis convulsiva	1	1	1	1	1	1	1
Febris typhoides	1	1	1	1	1	1	1
Febris exanthematica	1	1	1	1	1	1	1
Typhus exanthematicus	1	1	1	1	1	1	1
Dysenteria	1	1	1	1	1	1	1
Cholera asiatica	1	1	1	1	1	1	1
Cholerae & Catharrus intestinalis acutus	1	1	1	1	1	1	1
Erysipelas faciei & ambulans	1	1	1	1	1	1	1
Febris purpuralis	1	1	1	1	1	1	1
Febris puerperalis	1	1	1	1	1	1	1
Pyæmia & Septicæmia (extra puerper.)	1	1	1	1	1	1	1
Febris intermittens	1	1	1	1	1	1	1
Infænza	1	1	1	1	1	1	1
Febris rheumatica	1	1	1	1	1	1	1
Alii morbi epidemici*	1	1	1	1	1	1	1
Alcoholismus chronicus	1	1	1	1	1	1	1
Delirium tremens	1	1	1	1	1	1	1
Mors in ebrietate	1	1	1	1	1	1	1
Scrophulosis	1	1	1	1	1	1	1
Hydrocephalus acutus	1	1	1	1	1	1	1
Tuberculosis acuta	1	1	1	1	1	1	1
Phthisis pulmonum	1	1	1	1	1	1	1
Tuberculosis in aliis corporis partibus	1	1	1	1	1	1	1
Cancer ventriculi	1	1	1	1	1	1	1
Cancer uteri	1	1	1	1	1	1	1
Cancer mammae	1	1	1	1	1	1	1
Cancer in aliis corporis partibus	1	1	1	1	1	1	1
Rhachitis	1	1	1	1	1	1	1
Diabetes mellitus	1	1	1	1	1	1	1
Scorbutus	1	1	1	1	1	1	1
Anæmia	1	1	1	1	1	1	1
Præcipitatio & Contusio	1	1	1	1	1	1	1
Submersio	1	1	1	1	1	1	1
Suffocatio	1	1	1	1	1	1	1
Vulnus sclopetarium	1	1	1	1	1	1	1
Vulnus incisum & punctum	1	1	1	1	1	1	1
Ambustio	1	1	1	1	1	1	1
Congelatio	1	1	1	1	1	1	1
Veneficium	1	1	1	1	1	1	1
Alii casus mortiferi	1	1	1	1	1	1	1
Submersio	1	1	1	1	1	1	1
Strangulatio	1	1	1	1	1	1	1
Vulnus sclopetarium	1	1	1	1	1	1	1
Vulnus incisum & punctum	1	1	1	1	1	1	1
Venenum	1	1	1	1	1	1	1
Alii suicidii modi	1	1	1	1	1	1	1
Homicidium	1	1	1	1	1	1	1
Cyanosis	1	1	1	1	1	1	1
Debilitas congenita	1	1	1	1	1	1	1
Spina bifida	1	1	1	1	1	1	1

DØDSÅRSAGSREGISTERET 2005

(foreløbige tal)

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen
2006 : 18

Redaktion:

Sundhedsstyrelsen
Sundhedsstatistik
Islands Brygge 67
2300 København S.
Telefon: 7222 7400
Telefax: 7222 7404
E-mail: SeSS@sst.dk

Hjemmeside: www.sst.dk

Forord

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen indeholder artikler med oplysninger om sundhedsvæsenet samt befolkningens sundheds- og sygelighedsforhold. Grundlaget for artiklerne er de registre, som Sundhedsstyrelsen har ansvaret for. Det omfatter bl.a. Landspatientregisteret, Sygesikringsregisteret, Dødsårsagsregisteret og Cancerregisteret.

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen henvender sig til fagpersoner der arbejder med statistik om sundhedsområdet, politikere og administratorer inden for stat, amter og kommuner, samt privatpersoner med interesse for sundhedsstatistik.

Signaturforklaring:

>>		Gentagelse
-		Nul
0	}	Mindre end ½ af den anvendte enhed
0,0		
•		Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
..		Oplysning for usikker eller angives ikke af diskretionshensyn
...		Oplysning foreligger ikke
*		Foreløbige anslåede tal
—		Databrud i en tidsserie. Oplysninger fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

ISSN: 1901-2535

Titel: Nye tal fra Sundhedsstyrelsen [Online]

Uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er kun tilladt med tydelig kildeangivelse.

Dødsårsagsregisteret 2005 (foreløbige tal)

Aktuel dødsårsagsstatistik som grundlag for sundhedsovervågning

Hermed foreligger dødsårsagsstatistikken for 2005, opgjort på baggrund af Dødsårsagsregisteret. At statistikken for 2005 foreligger allerede nu, skyldes en særlig indsats i Sundhedsstyrelsen, med det formål at stille helt aktuelle tal til rådighed. Dødsårsagsregisteret spiller en væsentlig rolle i sundhedsovervågningen, og anvendes bl.a. til at målrette forebyggelsesindsatsen.

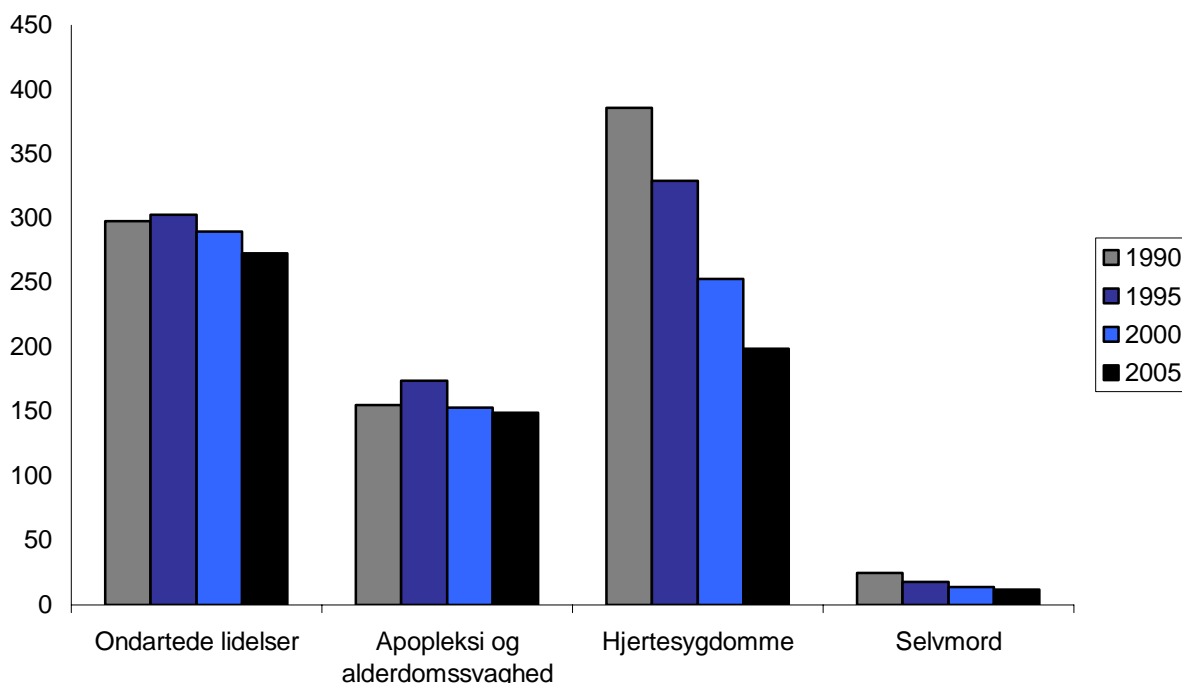
Dødeligheden er aftaget 8,1 pct. fra 2000-2005

Korrigeret for alderssammensætning er dødeligheden faldet fra 2000 til 2005. Den aldersstandardiserede dødelighed pr. 100.000 indbyggere er faldet fra 1.072 i 2000 til 985 i 2005, svarende til 8,1 pct. Dermed fortsættes en trend med relativt kraftige fald i dødeligheden, særligt inden for det sidste årti.

Stort fald i hjertedødeligheden

Figur 1 viser udviklingen i dødeligheden siden 1990 for en række udvalgte dødsårsager. Gennem hele perioden er ondartede lidelser (kræft) og hjertesygdomme dominerende. Særlig hjertedødeligheden falder dog kraftigt, og er siden 2000 ikke længere den hyppigste dødsårsag.

Figur 1: Aldersstandardiserede rater for mænd og kvinder pr. 100.000 indbyggere for udvalgte dødsårsager 1990-2005

Anm.: 2005 er opgjort ved anvendelse af automatisk kodning (ACME), hvorimod de foregående år er manuelt kodet. Det påvirker udviklingen i dødeligheden fordelt på lidelser.

Færre selvmord

Selvmord som dødsårsag er ligeledes relativt kraftigt aftagende. Antalsmæssigt udgør dette ikke en dominerende dødsårsag, men forholdsmæssigt observeres mere end en halvering fra 1990-2005.

Dødeligheden for mænd er aftaget mere end for kvinder

Faldet i dødeligheden er lidt større for mænd end for kvinder. I 2005 udgør dødeligheden for kvinder 834 pr. 100.000 kvinder, og for mænd 1.194 pr. 100.000 mænd, jf. oversigtstabellen nedenfor. Tendensen med kraftigt fald i hjertedødelighed genfindes hos både mænd og kvinder. Faldet i dødelighed som følge af selvmord er mere udtalt hos kvinder.

Dødsårsagsstatistikken 2005

Dødsårsagsstatistikken for år 2005 bygger i lighed med tidligere år på dødsattester, der er udstedt på personer med fast bopæl i Danmark. Denne gruppe udgjorde i alt 55.410, hvoraf

- 54.549 døde i Danmark og havde dansk personnummer og fast bopæl i Danmark
- 714 døde i udlandet og havde dansk personnummer og fast bopæl i Danmark
- 115 danskere døde i udlandet med personnummer men fremstår ikke døde hos CPR
- 32 manglende dødsattester (både side 1 og 2)

Dødsårsagsstatistikken omfatter de 54.549 personer, der både var bosat i Danmark og som på dødstidspunktet befandt sig her i landet. Af disse 54.549 attester mangler i 552 tilfælde dødsattestens side 2 og i 190 tilfælde mangler dødsattestens side 1.

Oversigtstabel

	1985	1990	1995	2000	2005
Totalt antal dødsfald					
Total	58 378	60 925	63 127	57 204	54 549
Mænd	30 533	31 170	31 267	27 831	26 565
Kvinder	27 845	29 755	31 860	29 373	27 984
Aldersstandardiserede rater pr. 100 000 indbyggere					
Total	1 254	1 231	1 224	1 072	985
Mænd	1 587	1 558	1 524	1 313	1 194
Kvinder	1 015	1 001	1 017	904	834
Aldersstandardiserede rater pr. 100 000 indbyggere, mænd					
Ondartede lidelser	370	370	370	351	328
Hjertesygdomme	566	513	440	334	261
Apopleksi og alderdomssvækkelse	167	174	194	164	162
Sygdomme i åndedrætsorganer	142	131	147	121	119
Selvmord	38	34	26	21	18
Aldersstandardiserede rater pr. 100 000 indbyggere, kvinder					
Ondartede lidelser	255	253	264	252	239
Hjertesygdomme	313	295	255	196	155
Apopleksi og alderdomssvækkelse	136	141	158	142	138
Sygdomme i åndedrætsorganer	74	72	89	87	83
Selvmord	21	16	11	7	6

Automatisk kodning af dødsårsager påvirker udviklingen i statistikken

Sundhedsstyrelsen har ved udarbejdelsen af Dødsårsagsregisteret 2005 taget automatisk kodning i brug. ACME anbefales af EU som standard for udarbejdelsen af dødsårsagsstatistik, og Danmark har som et af de første lande implementeret denne metode. Det påvirker på visse måder data, som anført nedenfor. Udviklingen i dødeligheden fordelt på lidelser

skal derfor fortolkes med varsomhed, idet kodningen af dødsårsager ikke er helt sammenlignelig over tid. Det følgende overblik skal ses i den kontekst.

Færre dødsfald i 2005 sammenlignet med 2000

Fra 2000 til 2005 er antallet af dødsfald faldet fra 57.204 til 54.549. I lighed med 2000 døde der i 2005 flere kvinder (27.984) end mænd (26.565). Da kønsfordelingen i samfundet er præget af kvinders længere gennemsnitlige levealder, er den aldersstandardiserede rate pr. 100.000 indbyggere dog alligevel en del lavere for kvinder (834) end for mænd (1.194). Sammenlignes den aldersstandardiserede rate fra 2000 til 2005 ses et fald for både mænd og kvinder.

Fortsat færre døde som følge af ikke naturlige årsager, ondartede lidelser og hjertesygdomme

Tallene for året 2005 bedømt ud fra 14-listen og sammenlignet med 2000 viser et fortsat fald for død af ikke naturlige årsager (selvmord, ulykker) og ondartede lidelser bedømt ud fra aldersstandardiserede rater. Apopleksi og hjertesygdomme er også faldet, også reelt, men her øges faldet også på grund af overgangen til ACME kodning.

Stigning i rater for infektionssygdomme og urin- og kønssygdomme skønnes at hidrøre fra at ACME koder flere med sepsis, gastroenteritis og urinvejsinfektion, snarere end en reel stigning.

Bedømt ud fra 49-listens rater kan yderligere bemærkes stigning i mentale lidelser som dødsårsag for begge køn, hvad der til dels kan skyldes anvendelsen af ACME. Der er fald i anden kræft og for brystkræft og sukkersyge for kvinder. Lidt uforklarligt falder også astma, emfysem og bronkitis, som dødsårsag, måske virkning af tobakskampagnen. Kræft i luftveje falder fortsat hos mænd, men stiger blandt kvinder. Raten for lungebetændelse stiger, også det påvirket af ACME.

Metode

Dødsattester udgør grundlaget for dødsårsagsstatistikken

Dødsårsagsstatistikken udarbejdes på grundlag af de dødsattester, der ved ethvert dødsfald skal indsendes til Sundhedsstyrelsen. Ud fra disse dødsfald dannes udelukkende statistik over personer med dansk personnummer og fast bopæl i Danmark på dødstidspunktet. Danskere, der dør i udlandet samt udlændinge, der dør i Danmark uden at have fast bopæl her, medregnes ikke i statistikken, men opgøres særskilt, hvilket også er tilfældet for dødfødte, som efterfølgende indgår i fødselsregisteret.

Kodning af dødsårsager følger WHO's retningslinier

I det danske Dødsårsagsregister er dødsattesterne hidtil blevet kodet manuelt efter WHO's retningslinjer for udvælgelse af den tilgrundliggende dødsårsag, som er den dødsårsag der offentliggøres i statistikken fra Dødsårsagsregisteret. Den umiddelbare dødsårsag registreres også i Dødsårsagsregisteret, men har mindre interesse i statistisk sammenhæng. Dette gælder med få undtagelser, f.eks. blodprop (AMI) ved iskæmisk hjertesygdom.

WHO's retningslinjer er under stadig udvikling og ændres løbende i et internationalt samarbejde, som skal tilgodese nyindvundne erfaringer og erkendelser af sammenhænge i sygdomsforløb. I Danmark har der traditionelt været anvendt visse modifikationer af WHO's regelsæt og et par af disse står over for at blive ophøjet til WHO's regler. Det gælder f.eks. kodning af forgiftninger og misbrug. Andre lande har andre særregler.

Manuel kodning af dødsattester

Manuel kodning af dødsattester er en langsommelig og kompliceret opgave, som kræver en betydelig træning, både i medicinske sammenhænge og i håndtering af WHO's koderegler. Det medfører forskelle koderne imellem begrundet i individuelle vurderinger af et sygdomsforløb. Således kan den manuelle kodning skabe u hensigtsmæssige skift i kodepraksis, ofte uden mulighed for at dette kan konstateres. Det øger usikkerheden i statistikken.

EU anbefaler anvendelsen af automatisk kodning (ACME)

Internationalt samarbejde, ikke mindst i EU regi, har gjort en ensartet kodningspraksis tiltagende ønskværdig, for at der kan sammenlignes landene imellem. EUROSTAT (EU's statistiske kontor) har derfor anbefalet, at alle Dødsårsagsregistre overgår til automatisk kodning, og dette ved anvendelse af det amerikanske ACME system. Fordelene herved er især mere ensartet kodning af dødsårsager landene imellem samt over tid og samtidig forventes en hurtigere behandling af attesterne og derfor en hurtigere offentliggørelse af dødsårsagsstatistikken.

Automated Coding of Medical Entities (ACME)

ACME systemet (*Automated Coding of Medical Entities*) har været under udvikling i USA siden 1960'erne og følger principielt WHO's retningslinjer, men har også taget hensyn til særlige amerikanske forhold og gør stadig i nogen grad dette. Samtidig har der været et efterslæb med hensyn til opdatering omkring inkorporering af nye WHO regler i ACME. En større opdatering er nært forestående, men vil ud fra en overordnet betragtning kun have ringe indflydelse på den samlede statistik.

Danmark er overgået til anvendelse af ACME

Danmark har besluttet dels at overgå til elektronisk dødsattesthåndtering, dels at benytte ACME systemet til automatisk kodning af dødsattesterne. Dog bibeholdes aktuelt enkelte danske særregler af hensyn til kontinuiteten, samt da flere af disse forventes indarbejdet i ACME. Dødsårsagsregisteret 2005 er første årgang publiceret efter kodning med ACME. Sidst i denne artikel er overgangen til ACME beskrevet nærmere.

Dødsårsagsstatistikken 2005**Dødsfald fordelt på aldersgrupper**

Tabel 1a - 1c viser dødsfald fordelt på aldersgrupper. Antallet af dødsfald ses at være faldet efter et højdepunkt i midten af 90erne.

Det ses at i 1985 og 1990 døde flere mænd end kvinder, mens der i årene herefter har været flere dødsfald blandt kvinder, i tråd med den stigende andel af ældre kvinder i samfundet. For samtlige aldersgrupper under 75 år er der flere dødsfald blandt mænd, som der også har været siden 1985.

Tabel 1a: Antal dødsfald for mænd og kvinder fordelt på aldersgrupper og år

	1985	1990	1995	2000	2005
0 år	427	473	353	335	283
1-9 år	174	156	132	84	75
10-14 år	103	73	46	42	29
15-24 år	525	418	394	315	220
25-34 år	755	681	754	496	417
35-44 år	1 468	1 581	1 475	1 154	978
45-54 år	2 993	3 173	3 362	3 041	2 759
55-64 år	7 163	6 584	6 360	6 012	6 144
65-74 år	13 725	13 555	13 545	11 155	9 850
75+ år	31 045	34 231	36 706	34 570	33 794
Total	58 378	60 925	63 127	57 204	54 549

Tabel 1b: Antal dødsfald for mænd fordelt på aldersgrupper og år

	1985	1990	1995	2000	2005
0 år	245	278	200	193	168
1-9 år	105	98	80	52	45
10-14 år	66	43	28	25	17
15-24 år	387	290	282	229	165
25-34 år	541	502	545	340	301
35-44 år	888	1 017	927	754	613
45-54 år	1 769	1 890	1 972	1 820	1 680
55-64 år	4 407	3 940	3 787	3 561	3 699
65-74 år	8 325	8 093	7 810	6 213	5 630
75+ år	13 800	15 019	15 636	14 644	14 247
Total	30 533	31 170	31 267	27 831	26 565

Tabel 1c: Antal dødsfald for kvinder fordelt på aldersgrupper og år

	1985	1990	1995	2000	2005
0 år	182	195	153	142	115
1-9 år	69	58	52	32	30
10-14 år	37	30	18	17	12
15-24 år	138	128	112	86	55
25-34 år	214	179	209	156	116
35-44 år	580	564	548	400	365
45-54 år	1 224	1 283	1 390	1 221	1 079
55-64 år	2 756	2 644	2 573	2 451	2 445
65-74 år	5 400	5 462	5 735	4 942	4 220
75+ år	17 245	19 212	21 070	19 926	19 547
Total	27 845	29 755	31 860	29 373	27 984

Dødsfald efter 14-listen

Tabel 2 – 4 viser dødsfald efter den aggregerede liste over 14 diagnosegrupper. Dødsfaldene opgøres i absolutte tal, i aldersstandardiserede rater pr. 100.000 indbyggere og i procent af samtlige dødsfald.

Stigningen i grupperne Infektionssygdomme og Sygdomme i urin- og kønsorganer kan i høj grad tilskrives anvendelsen af ACME.

Der kan konstateres et fortsat stort fald i gruppen hjertesygdomme, og et fald i grupperne Ondartede lidelser (kræft) og Apopleksi og alderdomssvækkelse (som blandt andet indeholder hjerneblødninger og blodpropper i hjernen). Den svage stigning i gruppen Sygdomme i fordøjelsesorganer ses ikke når der anvendes aldersstandardiserede rater, hvor der i stedet ses et svagt fald.

De antalsmæssigt mest hyppige dødsårsager er Ondartede lidelser, Hjertesygdomme, Apopleksi og alderdomssvækkelse samt Sygdomme i åndedrætsorganer. Dette gælder både for mænd og kvinder. Billedet er det samme uanset om der ses på heltal, aldersstandardiserede rater eller procentfordeling.

Korrigeret for aldersfordeling er Ondartede lidelser og Hjertesygdomme langt hyppigere dødsårsag for mænd end for kvinder.

Tabel 2a: Dødsfald for mænd og kvinder i absolutte tal

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	59	52	48	38	26
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	364	427	588	336	691
3 Ondartede lidelser	14 516	15 025	15 701	15 479	15 235
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	6 665	7 538	8 874	8 144	8 207
5 Hjertesygdomme	19 281	19 000	16 939	13 506	11 042
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	4 566	4 629	5 622	5 222	5 234
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	1 899	2 101	2 828	2 800	2 833
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	696	568	665	667	930
9 Medfødte misdannelser m.m.	262	265	233	220	188
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	140	173	176	163	164
11 Selvmord	1 420	1 241	924	728	628
12 Drab	74	51	63	67	55
13 Ulykkestilfælde m.m.	2 512	2 496	2 637	2 560	1 888
14 Alle øvrige dødsårsager	5 924	7 359	7 829	7 274	7 428
Total	58 378	60 925	63 127	57 204	54 549

Tabel 2b: Aldersstandardiserede rater for mænd og kvinder pr. 100.000 indbyggere, med befolkningen i 2000 som standard

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	1	1	1	1	0
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	7	9	11	6	12
3 Ondartede lidelser	300	298	303	290	273
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	149	155	174	153	149
5 Hjertesygdomme	419	386	329	253	199
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	100	93	109	98	95
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	41	43	55	52	51
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	15	12	13	12	17
9 Medfødte misdannelser m.m.	6	6	4	4	3
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	3	4	3	3	3
11 Selvmord	29	25	18	14	12
12 Drab	1	1	1	1	1
13 Ulykkestilfælde m.m.	53	50	51	48	35
14 Alle øvrige dødsårsager	137	149	152	136	134
Total	1 254	1 231	1 224	1 072	985

Tabel 2c: Dødsfald for mænd og kvinder. Grupperfordeling i procent

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	0,6	0,7	0,9	0,6	1,3
3 Ondartede lidelser	24,9	24,7	24,9	27,1	27,9
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	11,4	13,4	14,1	14,2	15,0
5 Hjertesygdomme	33,0	31,2	26,8	23,6	20,2
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	7,8	7,6	8,9	9,1	9,6
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	3,3	3,4	4,5	4,9	5,2
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	1,2	0,9	1,1	1,2	1,7
9 Medfødte misdannelser m.m.	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
11 Selvmord	2,4	2,0	1,5	1,3	1,2
12 Drab	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
13 Ulykkestilfælde m.m.	4,3	4,1	4,2	4,5	3,5
14 Alle øvrige dødsårsager	10,1	12,1	12,4	12,7	13,6
Total	100	100	100	100	100

Tabel 3a: Dødsfald for mænd i absolutte tal

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	32	32	23	23	18
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	233	269	362	153	315
3 Ondartede lidelser	7 564	7 814	7 948	7 833	7 739
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	2 924	3 207	3 605	3 222	3 294
5 Hjertesygdomme	10 528	9 909	8 598	6 776	5 572
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	2 528	2 479	2 798	2 427	2 448
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	991	1 077	1 406	1 447	1 368
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	314	299	362	341	488
9 Medfødte misdannelser m.m.	145	151	125	116	111
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	83	96	107	94	92
11 Selvmord	885	815	625	533	455
12 Drab	46	24	41	35	38
13 Ulykkestilfælde m.m.	1 411	1 352	1 430	1 322	1 086
14 Alle øvrige dødsårsager	2 849	3 646	3 837	3 509	3 541
Total	30 333	31 170	31 267	27 831	26 565

Tabel 3b: Aldersstandardiserede rate af dødsfald for mænd pr. 100.000 med befolkningen i 2000 som standard

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	2	2	1	1	1
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	10	18	15	7	14
3 Ondartede lidelser	370	370	370	351	328
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	167	174	194	164	162
5 Hjertesygdomme	566	513	440	334	261
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	142	131	147	121	119
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	50	53	66	65	57
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	19	17	20	18	25
9 Medfødte misdannelser m.m.	6	6	5	4	4
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	4	4	4	3	3
11 Selvmord	38	34	26	21	18
12 Drab	2	1	2	1	1
13 Ulykkestilfælde m.m.	65	64	66	59	46
14 Alle øvrige dødsårsager	146	178	173	162	154
Total	1 587	1 558	1 524	1 313	1 194

Tabel 3c: Dødsfald for mænd. Grupperfordeling i procent

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	0,3	0,8	1,2	0,6	1,2
3 Ondartede lidelser	24,9	25,3	25,6	28,2	29,1
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	10,0	10,9	11,6	11,6	12,4
5 Hjertesygdomme	34,7	32,0	27,7	24,5	21,0
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	8,3	8,0	9,0	8,7	9,2
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	3,3	3,5	4,5	5,2	5,1
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	1,0	1,0	1,2	1,2	1,8
9 Medfødte misdannelser m.m.	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
11 Selvmord	2,9	2,6	2,0	1,9	1,7
12 Drab	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
13 Ulykkestilfælde m.m.	4,7	4,4	4,6	4,8	4,1
14 Alle øvrige dødsårsager	8,8	10,7	11,6	12,3	13,3
Total	100	100	100	100	100

Tabel 4a: Dødsfald for kvinder i absolutte tal

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	27	20	25	15	8
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	131	158	226	183	376
3 Ondartede lidelser	6 952	7 211	7 753	7 646	7 496
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	3 741	4 331	5 269	4 922	4 913
5 Hjertesygdomme	8 753	9 091	8 341	6 730	5 470
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	2 038	2 150	2 824	2 795	2 786
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	908	1 024	1 422	1 353	1 465
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	382	269	303	326	442
9 Medfødte misdannelser m.m.	117	114	108	104	77
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	57	77	69	69	72
11 Selvmord	535	426	299	195	173
12 Drab	28	27	22	32	17
13 Ulykkestilfælde m.m.	1 101	1 144	1 207	1 238	802
14 Alle øvrige dødsårsager	3 075	3 713	3 992	3 765	3 887
Total	27 845	29 755	31 860	29 373	27 984

Tabel 4b: Aldersstandardiserede rate af dødsfald for kvinder pr. 100.000 med befolkningen i 2000 som standard

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	1	1	1	0	0
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	5	6	7	6	11
3 Ondartede lidelser	255	253	264	252	239
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	136	141	158	142	138
5 Hjertesygdomme	313	295	255	196	155
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	74	72	89	87	83
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	33	35	46	42	44
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	14	9	10	10	13
9 Medfødte misdannelser m.m.	5	5	4	4	3
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	3	3	3	3	3
11 Selvmord	21	16	11	7	6
12 Drab	1	1	1	1	1
13 Ulykkestilfælde m.m.	41	39	39	38	24
14 Alle øvrige dødsårsager	112	125	129	116	115
Total	1 015	1 001	1 017	904	834

Tabel 4c: Dødsfald for kvinder. Gruppfordeling i procent

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Tuberkulose	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	0,5	0,5	0,7	0,6	1,3
3 Ondartede lidelser	25,0	24,2	24,3	26,0	26,8
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	13,4	14,6	16,5	16,8	17,6
5 Hjertesygdomme	31,4	30,6	26,2	22,9	19,5
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	7,3	7,2	8,9	9,5	10,0
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	3,3	3,4	4,5	4,6	5,2
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	1,4	0,9	1,0	1,1	1,6
9 Medfødte misdannelser m.m.	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3
11 Selvmord	1,9	1,4	0,9	0,7	0,6
12 Drab	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
13 Ulykkestilfælde m.m.	4,0	3,8	3,8	4,2	2,9
14 Alle øvrige dødsårsager	11,0	12,5	12,5	12,8	13,9
Total	100	100	100	100	100

Automated Coding of Medical Entities (ACME)

ACME's kodning bygger som nævnt på WHO's regelsæt, som er udformet med hensyntagen til dødsattestens udformning i en Del I og en Del II, hvor Del I beskriver udviklingen fra den tilgrundliggende dødsårsag til den umiddelbare dødsårsag fordelt på maksimalt 4 diagnoseudsagn (linje D til A på dødsattesten). Del II er samtidig tilstedeværende lidelser/ tilstande, som ikke direkte indgår i dødsforløbet, som beskrevet i Del I.

ACME's kodning er følsom for, i hvilken del af attesten et diagnostisk udsagn er anført samt for rækkefølgen af udsagn, også i Del II. Er dødsårsagen f.eks. mammacancer med diverse komplicerende tilstande, skal

mammacanceren også være anført i Del I, da ACME ikke altid kan gennemskue lige netop den anvendte sammenhæng, som ellers kan være indlysende for den læge som udfylder dødsattesten. En logisk rækkefølge af udsagn i Del I er ligeledes meget vigtig, da ACME "læser" attesten fra oven og fordrer, at udsagnet på linje A skal være en logisk følge af udsagnet på linje B, som igen skal være en følge af udsagnet på linje C, osv. Finder ACME ingen sammenhæng, afbrydes kodningen. Attester med flere mulige tolkninger af de anførte udsagn, må ACME opgive at kode, hvilket så må ske manuelt.

Endelig er det stærkt uhensigtsmæssigt at anføre causa ignota som eneste udsagn i Del I, fordi den umiddelbare dødsårsag er ukendt, og så anføre adskillige lidelser/tilstande i Del II til frit valg for enten ACME eller den manuelle koder. Her kan det være nyttigt at dokumentere hvilke lidelser der er gået forud for fx anbringelse af afdøde på plejehjem eller hvad der lagde en yngre afdød i seng og så anføre dette i Del I.

Årgang 2005 af Dødsårsagsregisteret er et overgangsår fra ren manuel kodning til automatisk kodning ved hjælp af ACME. I stedet for at kode attester på manuel vis, er de indtastet ved en oversættelse af dødsattestens tekst til ICD10-koder. Det har givet indsigt i den måde ACME behandler oplysningerne på. Samtidig har der været mulighed for at korrigere ACME's kodning på få udvalgte områder, så den resulterende kodning blev i overensstemmelse med danske traditioner. ACME har således overtaget hovedparten af kodningen og kun specielle områder vil blive udvalgt til manuel kodning ud internationalt vedtagne valideringskørsler.

Ved indførelsen af ACME kodning er der taget hensyn til andre landes erfaringer og systemerne omkring ACME er søgt forsimplet bl.a. ved at begrænse antallet af ICD10 koder, som kan anvendes ved indtastning. Koder som ACME ikke kan behandle er søgt udelukket ligesom koder der ville generere en forespørgsel til attestudstederen på grund af manglende oplysninger.

Kendte problemområder hvor ACME vides at afvige fra den traditionelle kodning i Danmark er i gruppen "sygdomme opstået i perinatalperioden", hvor ACME fx typisk vil vælge en anført lungelidelse, mens koderen har lært at vælge præmaturitas, som den tilgrundliggende dødsårsag. Procentuelt er afvigelsen betydelig, men numerisk er antallet ret lille. Det samme gør sig gældende for medfødte misdannelser, hvor ACME fx har valgt Meckels divertikel, som var anført først i Del I, men koderen har valgt immaturitas, anført på næste linje. I et andet tilfælde har ACME ikke kunnet finde de polycystiske nyrer, fordi der i Del I blot var anført hjertestop, men sekvensen af kronisk nyreinsufficiens og polycystiske nyrer stod i Del II med nyreinsufficiensen først. ACME sekvensanalyserer ikke Del II og kan således ikke erkende sammenhængen, men vælger typisk det første udsagn.

Et antalsmæssigt større område drejer sig om komplikationer, hvor ACME vælger operationskomplikationen (f.eks., sårruptur) og koderen vælger den lidelse, der opereres for (f.eks. appendicitis acuta). I Danmark har man den opfattelse, at en ulykkelig hændelse ikke er det samme som en ulykke. Fra andre lande (især Sverige) vides, at kodning af ikke-naturlig død er et af ACME's svage områder og derfor bliver disse attester altid kontrolleret manuelt.

På cancerområdet vælger ACME koden for cancer opstået i flere uafhængige lokalisationer (C979) når der er anført mere end 1 cancer, hvorimod

koderen vælger den vigtigste (f.eks. lungekræft frem for hudkræft). I Danmark accepteres NIDDM som en følge af fedme, men det gør ACME ikke. Et andet eksempel er, at ACME ikke vælger alkoholmisbruget, men den komplicerende lungebetændelse eller mavesår. En afvigende kodning og et større numerisk problem er det, hvis der i Del I kun står en infektiøs lidelse som pneumoni, gastroenteritis eller urinvejsinfektion og i Del II den egentlige lidelse (f.eks. Dissemineret Sclerose eller Alzheimer). I disse tilfælde vælges den infektiøse tilstand. ACME har også en tendens til at vælge symptomkoder i visse tilfælde, specielt hvis intet andet er anført i Del I. På disse områder er ACME fulgt.

Det er besluttet manuelt at kode alle tilfælde af ikke-naturlig død, sygdomme opstået perinatalt, medfødte misdannelser og multiple cancere. Attester for spædbørn og småbørn gennemses, ligesom attester med misbrug. Dette er i overensstemmelse med, hvad der sker i andre lande. Ligeledes fastholdes gældende praksis for sammenhæng mellem alkoholisme og lungebetændelse, da denne nu er anerkendt af WHO, selvom den endnu ikke er indført i ACME.

På nuværende tidspunkt må det forudses, at indførelse af kodning ved hjælp af ACME vil medføre en stigning i tilfælde, hvor især gastroenteritis, lungebetændelse og urinvejsinfektion bliver registreret som tilgrundliggende dødsårsag med mindre anden vægtig lidelse er anført i Del 1.

For at belyse hvilken indflydelse overgang til modificeret ACME kodning vil få på den kommende dødsårsagsstatistik blev 3.307 dødsattester fra 2002 kodet både manuelt og ved hjælp af ACME af forskellige kodere uafhængigt af hinanden. Sammenligning af antal på aggregere niveau (14 og 49 listerne) viste overvejende stor overensstemmelse med enkelte mere markante undtagelser.

Kodning på testpopulation ved hjælp af manuel kodning og ACME

	Manuel kodning	ACME-kodning	Afvigelse antal	Afvigelse, procent
1 Tuberkulose	1	1	0	0,0
2 Infektionssygdomme (ekskl. Tb)	18	31	13	72,2
3 Ondartede lidelser	760	767	7	0,9
4 Apopleksi og alderdomssvaghed	563	567	4	0,7
5 Hjertesygdomme	826	785	-41	-5,0
6 Sygdomme i åndedrætsorganer	339	347	8	2,4
7 Sygdomme i fordøjelsesorganer	141	141	0	0,0
8 Sygdomme i urin- og kønsorganer	41	53	12	29,3
9 Medfødte misdannelser m.m.	7	7	0	0,0
10 Sygdomme opstået i perinatalperioden	6	6	0	0,0
11 Selvmord	49	48	-1	-2,0
12 Drab	5	5	0	0,0
13 Ulykkestilfælde m.m.	136	133	-3	-2,2
14 Alle øvrige dødsårsager	415	416	1	0
Total	3 307	3 307		

ACME koder flere med sepsis og gastroenteritis i gruppen af infektionssygdomme, myxødem og dehydratio i gruppen af endokrine lidelser og mangelsygdomme. I grupperne for blodtryksforhøjelse, iskæmisk hjertesygdom og andre hjertesygdomme koder ACME færre tilfælde, som til grundliggende dødsårsag. ACME vælger flere gange lungebetændelse men færre fra gruppen med astma og emfysem. En anden afvigelse er et øget antal tilfælde af uræmi og urinvejsinfektion. Modsat med symptomer og mangelfuldt definerede tilstande vælger ACME ukritisk den første diagnose i Del II, når der kun står en dårlig defineret tilstand i Del I, f.eks. causa ignota, respirationsstop eller fundet død.

Det kan således konkluderes, at indførelsen af ACME i udarbejdelsen af det danske Dødsårsagsregister er forløbet planmæssigt, og med begrænsede effekter på dødsårsagsstatistikken. Det er ved dobbeltkodning dokumenteret hvorledes skiftet fra manuel til automatisk kodning har påvirket dødsårsagsmønsteret.

Henvendelse:	Jesper Marcussen, tlf. 7222 7706, jmm@sst.dk
Næste offentliggørelse	Dødsårsagsregisteret 2006 ventes offentliggjort september 2007

Tabel 5a: Dødsfald for mænd og kvinder i absolutte tal

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Infektionssygdomme (ekskl. tuberkulose)	490	698	588	336	691
2 Tuberkulose	59	52	48	38	26
3 Kræft i mundhule og spiserør	422	518	595	720	722
4 Kræft i mavesæk	728	581	479	368	404
5 Kræft i tarme, undtagen endetarm	1 385	1 396	1 513	1 510	1 511
6 Kræft i endetarm	742	712	597	583	531
7 Kræft i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	3 258	3 419	3 636	3 556	3 702
8 Kræft i knogler og hud	193	305	285	288	302
9 Kræft i brystkirtel	1 277	1 291	1 481	1 339	1 268
10 Kræft i livmoderhals	257	230	177	142	137
11 Kræft i andre dele af livmoder	216	196	224	180	171
12 Kræft i blærehalskirtel	820	951	1 050	1 084	1 105
13 Kræft i andre og uspecificerede lokaliteter	4 106	4 224	4 486	4 638	4 335
14 Kræft i lymfatiske og bloddannende væv	1 112	1 202	1 178	1 071	1 047
15 Godartet svulst og svulst af uspecificeret natur	302	384	440	486	451
16 Endokrine lidelser og mangelsygdomme	226	249	238	449	618
17 Sukkersyge	771	813	795	1 433	1 326
18 Sygdomme i blod og bloddannende organer	86	86	121	200	213
19 Mentale lidelser	546	807	981	1 631	2 510
20 Hjernehindebetændelse	41	61	56	39	41
21 Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	551	608	791	1 073	1 352
22 Gigtfeber og følgetilstande heraf	261	241	80	23	10
23 Blodtryksforhøjelse	359	365	344	501	663
24 Iskæmiske hjertesygdomme	16 657	15 597	12 678	9 111	6 696
25 Andre hjertesygdomme	2 004	2 797	3 917	3 894	3 683
26 Karsygdomme i hjerne	5 195	5 567	5 543	4 994	4 746
27 Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	1 865	2 146	1 891	1 643	1 462
28 Andre sygdomme i kredsløbets organer	446	483	475	365	323
29 Akutte luftvejsinfektioner incl. influenza	290	190	154	64	47
30 Lungebetændelse	1 562	1 460	1 948	1 153	1 718
31 Bronkitis, udvidede lunger og astma	2 462	2 715	3 173	3 669	3 035
32 Andre sygdomme i åndedrætsorganer	252	264	347	336	434
33 Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	428	252	722	631	568
34 Sygdomme i lever og galdeveje	786	860	1 047	1 035	1 038
35 Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	685	689	1 059	1 134	1 227
36 Nyrebetændelse	72	60	105	101	75
37 Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	482	366	123	92	70
38 Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	142	142	437	474	785
39 Svangerskabs- og fødselskomplikationer. hos moderen	1	1	7	-	0
40 Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessystem, bindevæv	171	212	273	372	437
41 Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer	127	127	80	82	50
42 Andre medfødte misdannelser	135	138	153	138	138
43 Sygdomme opstået i perinatalperioden	140	173	176	163	164
44 Senilitet uden oplysning om sindssygdom	159	431	937	638	623
45 Symptomer og mangelfuldt definerede tilstande	2 103	2 778	4 075	2 071	1 523
46 Landtransportulykker	763	617	619	490	345
47 Andre ulykker	1 549	1 684	1 849	1 882	1 359
48 Selvmord	1 420	1 241	924	728	628
49 Andre ydre årsager	274	246	232	255	239
Total	58 378	60 925	63 127	57 204	54 549

Tabel 5b: Aldersstandardiserede rater af dødsfald for mænd og kvinder pr. 100.000 indbyggere, med befolkningen i 2000 som standard.

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Infektionssygdomme (ekskl. tuberkulose)	10	14	11	6	12
2 Tuberkulose	1	1	1	1	0
3 Kræft i mundhule og spiserør	9	10	12	13	13
4 Kræft i mavesæk	15	12	9	7	7
5 Kræft i tarme, undtagen endetarm	29	28	29	28	27
6 Kræft i endetarm	15	14	12	11	9
7 Kræft i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	65	67	70	67	66
8 Kræft i knogler og hud	4	6	6	5	5
9 Kræft i brystkirtel	27	26	29	25	23
10 Kræft i livmoderhals	5	5	3	3	3
11 Kræft i andre dele af livmoder	4	4	4	3	3
12 Kræft i blærehalskirtel	17	19	20	20	20
13 Kræft i andre og uspecificerede lokaliteter	86	84	87	87	78
14 Kræft i lymfatiske og bloddannende væv	23	24	23	20	19
15 Godartet svulst og svulst af uspecificeret natur	7	8	9	9	8
16 Endokrine lidelser og mangelsygdomme	5	5	5	8	11
17 Sukkersyge	16	16	15	27	24
18 Sygdomme i blod og bloddannende organer	2	2	2	4	4
19 Mentale lidelser	12	17	19	31	45
20 Hjernehindebetændelse	1	1	1	1	1
21 Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	11	12	15	20	25
22 Gigtfeber og følgetilstande heraf	5	5	2	0	0
23 Blodtryksforhøjelse	7	7	7	9	12
24 Iskæmiske hjertesygdomme	362	319	246	171	121
25 Andre hjertesygdomme	44	58	76	73	66
26 Karsygdomme i hjerne	115	113	108	94	86
27 Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	43	45	37	31	26
28 Andre sygdomme i kredsløbets organer	9	10	9	7	6
29 Akutte luftvejsinfektioner incl. influenza	7	4	3	1	1
30 Lungebetændelse	37	31	38	22	31
31 Bronkitis, udvidede lunger og astma	51	53	61	69	55
32 Andre sygdomme i åndedrætsorganer	5	5	7	6	8
33 Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	9	11	14	12	10
34 Sygdomme i lever og galdeveje	17	18	21	19	18
35 Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	15	14	21	21	22
36 Nyrebetændelse	1	1	2	2	1
37 Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	11	7	2	2	1
38 Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	3	9	9	14
39 Svangerskabs- og fødselskomplikationer. hos moderen	0	0	0	0	
40 Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessystem, bindevæv	4	4	5	7	8
41 Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer	3	3	2	2	1
42 Andre medfødte misdannelser	3	3	3	3	3
43 Sygdomme opstået i perinatalperioden	4	4	3	3	3
44 Senilitet uden oplysning om sindssygdom	4	10	19	12	11
45 Symptomer og mangelfuldt definerede tilstande	45	56	79	39	27
46 Landtransportulykker	14	12	12	9	6
47 Andre ulykker	35	35	36	35	25
48 Selvmord	29	25	18	14	12
49 Andre ydre årsager	6	5	4	5	4
Total	1 254	1 231	1 224	1 072	985

Tabel 5c: Dødsfald for mænd i absolutte tal

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Infektionssygdomme (ekskl. tuberkulose)	303	460	362	153	315
2 Tuberkulose	32	32	23	23	18
3 Kræft i mundhule og spiserør	284	372	401	495	517
4 Kræft i mavesæk	427	340	278	235	233
5 Kræft i tarme, undtagen endetarm	609	652	736	671	699
6 Kræft i endetarm	429	380	342	324	302
7 Kræft i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	2 363	2 276	2 254	2 099	2 036
8 Kræft i knogler og hud	95	168	150	146	163
9 Kræft i brystkirtel	14	6	5	10	13
10 Kræft i livmoderhals	●	●	●	●	●
11 Kræft i andre dele af livmoder	●	●	●	●	●
12 Kræft i blærehalskirtel	820	951	1 050	1 084	1 105
13 Kræft i andre og uspecificerede lokaliteter	1 923	1 991	2 118	2 202	2 102
14 Kræft i lymfatiske og bloddannende væv	600	678	614	567	569
15 Godartet svulst og svulst af uspecificeret natur	144	170	221	226	206
16 Endokrine lidelser og mangelsygdomme	110	128	80	188	206
17 Sukkersyge	361	422	384	758	705
18 Sygdomme i blod og bloddannende organer	46	32	55	85	74
19 Mentale lidelser	264	391	445	742	1 161
20 Hjernehindebetændelse	18	26	27	14	18
21 Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	275	305	409	542	586
22 Gigtfeber og følgetilstande heraf	105	88	22	12	3
23 Blodtryksforhøjelse	158	157	148	229	297
24 Iskæmiske hjertesygdomme	9 272	8 325	6 659	4 743	3 537
25 Andre hjertesygdomme	993	1 339	1 791	1 804	1 738
26 Karsygdomme i hjerne	2 252	2 371	2 334	2 032	2 019
27 Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	839	957	868	785	746
28 Andre sygdomme i kredsløbets organer	200	224	187	149	145
29 Akutte luftvejsinfektioner incl. Influenza	103	77	64	22	15
30 Lungebetændelse	703	642	843	476	785
31 Bronkitis, udvidede lunger og astma	1 566	1 607	1 720	1 756	1 405
32 Andre sygdomme i åndedrætsorganer	156	153	171	173	243
33 Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	213	242	300	269	232
34 Sygdomme i lever og galdeveje	472	543	653	671	641
35 Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	301	292	453	507	495
36 Nyrebetændelse	36	38	59	68	47
37 Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	173	162	53	34	32
38 Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	105	99	250	239	409
39 Svangerskabs- og fødselskomplikationer. hos moderen	●	●	●	●	●
40 Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessystem, bindevæv	56	75	86	111	112
41 Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer	72	73	47	53	31
42 Andre medfødte misdannelser	73	78	78	63	80
43 Sygdomme opstået i perinatalperioden	83	96	107	94	92
44 Senilitet uden oplysning om sindssygdom	41	111	249	145	126
45 Symptomer og mangelfuldt definerede tilstande	1 097	1 450	2 075	942	728
46 Landtransportulykker	567	424	417	334	261
47 Andre ulykker	729	809	905	862	704
48 Selvmord	885	815	625	533	455
49 Andre ydre årsager	161	143	149	161	159
Total	30 533	31 170	31 267	27 831	26 565

Tabel 5d: Aldersstandardiserede rater af dødsfald for mænd pr. 100.000, med befolkningen i 2000 som standard.

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Infektionssygdomme (ekskl. tuberkulose)	13	20	15	7	14
2 Tuberkulose	2	2	1	1	1
3 Kræft i mundhule og spiserør	13	17	18	21	20
4 Kræft i mavesæk	22	17	13	10	10
5 Kræft i tarme, undtagen endetarm	31	32	35	31	30
6 Kræft i endetarm	22	18	16	15	13
7 Kræft i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	110	103	101	90	83
8 Kræft i knogler og hud	4	8	7	6	7
9 Kræft i brystkirtel	1	0	0	0	1
10 Kræft i livmoderhals	●	●	●	●	●
11 Kræft i andre dele af livmoder	●	●	●	●	●
12 Kræft i blærehalskirtel	44	49	53	53	52
13 Kræft i andre og uspecificerede lokaliteter	94	94	98	99	88
14 Kræft i lymfatiske og bloddannende væv	28	32	28	25	24
15 Godartet svulst og svulst af uspecificeret natur	8	8	11	11	10
16 Endokrine lidelser og mangelsygdomme	6	6	4	9	9
17 Sukkersyge	18	20	18	35	31
18 Sygdomme i blod og bloddannende organer	3	2	3	4	4
19 Mentale lidelser	15	20	23	35	51
20 Hjernehindebetændelse	1	1	1	1	1
21 Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	13	14	19	25	26
22 Gigtfeber og følgetilstande heraf	5	4	1	1	0
23 Blodtryksforhøjelse	8	7	7	11	13
24 Iskæmiske hjertesygdomme	497	428	332	232	165
25 Andre hjertesygdomme	56	74	94	91	83
26 Karsygdomme i hjerne	126	126	122	101	97
27 Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	49	53	46	39	35
28 Andre sygdomme i kredsløbets organer	10	11	9	7	6
29 Akutte luftvejsinfektioner incl. influenza	7	5	4	1	1
30 Lungebetændelse	46	39	48	27	41
31 Bronchitis, udvidede lunger og astma	81	80	84	85	65
32 Andre sygdomme i åndedrætsorganer	8	8	8	8	11
33 Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	12	13	16	14	11
34 Sygdomme i lever og galdeveje	22	24	28	27	24
35 Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	16	15	22	25	22
36 Nyrebetændelse	2	2	3	3	2
37 Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	10	9	3	2	2
38 Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	7	6	14	13	21
39 Svangerskabs- og fødselskomplikationer. hos moderen	●	●	●	●	●
40 Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessystem, bindevæv	3	4	4	5	5
41 Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer	3	3	2	2	1
42 Andre medfødte misdannelser	3	3	3	2	3
43 Sygdomme opstået i perinatalperioden	4	4	4	3	3
44 Senilitet uden oplysning om sindssygdom	3	8	17	9	7
45 Symptomer og mangelfuldt definerede tilstande	55	71	97	45	33
46 Landtransportulykker	22	17	16	13	10
47 Andre ulykker	38	42	45	41	31
48 Selvmord	38	34	26	21	18
49 Andre ydre årsager	6	6	6	6	6
Total	1 587	1 558	1 524	1 313	1 194

Tabel 5e: Dødsfald for kvinder i absolutte tal

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Infektionssygdomme (ekskl. tuberkulose)	187	238	226	183	376
2 Tuberkulose	27	20	25	15	8
3 Kræft i mundhule og spiserør	138	146	194	225	205
4 Kræft i mavesæk	301	241	201	133	171
5 Kræft i tarme, undtagen endetarm	776	744	777	839	812
6 Kræft i endetarm	313	332	255	259	229
7 Kræft i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	895	1 143	1 382	1 457	1 666
8 Kræft i knogler og hud	98	137	135	142	139
9 Kræft i brystkirtel	1 263	1 285	1 476	1 329	1 255
10 Kræft i livmoderhals	257	230	177	142	137
11 Kræft i andre dele af livmoder	216	196	224	180	171
12 Kræft i blærehalskirtel	●	●	●	●	●
13 Kræft i andre og uspecificerede lokaliteter	2 183	2 233	2 368	2 436	2 233
14 Kræft i lymfatiske og bloddannende væv	512	524	564	504	478
15 Godartet svulst og svulst af uspecificeret natur	158	214	219	260	245
16 Endokrine lidelser og mangelsygdomme	116	121	158	261	412
17 Sukkersyge	410	391	411	675	621
18 Sygdomme i blod og bloddannende organer	40	54	66	115	139
19 Mentale lidelser	282	416	536	889	1 349
20 Hjernehindebetændelse	23	35	29	25	23
21 Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	276	303	382	531	766
22 Gigtfeber og følgetilstande heraf	156	153	58	11	7
23 Blodtryksforhøjelse	201	208	196	272	366
24 Iskæmiske hjertesygdomme	7 385	7 272	6 019	4 368	3 159
25 Andre hjertesygdomme	1 011	1 458	2 126	2 090	1 945
26 Karsygdomme i hjerne	2 943	3 196	3 209	2 962	2 727
27 Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	1 026	1 189	1 023	858	716
28 Andre sygdomme i kredsløbets organer	246	259	288	216	178
29 Akutte luftvejsinfektioner incl. influenza	187	113	90	42	32
30 Lungebetændelse	859	818	1 105	677	933
31 Bronkitis, udvidede lunger og astma	896	1 108	1 453	1 913	1 630
32 Andre sygdomme i åndedrætsorganer	96	111	176	163	191
33 Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	215	310	422	362	336
34 Sygdomme i lever og galdeveje	314	317	394	364	397
35 Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	379	397	606	627	732
36 Nyrebetændelse	36	22	46	36	28
37 Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	309	204	70	55	38
38 Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	37	43	187	235	376
39 Svangerskabs- og fødselskomplikationer. hos moderen	1	1	7	0	0
40 Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessystem, bindevæv	115	137	187	261	325
41 Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer	55	54	33	29	19
42 Andre medfødte misdannelser	62	60	75	75	58
43 Sygdomme opstået i perinatalperioden	57	77	69	69	72
44 Senilitet uden oplysning om sindssygdom	118	320	688	493	497
45 Symptomer og mangelfuldt definerede tilstande	1 006	1 328	2 000	1 129	795
46 Landtransportulykker	196	193	202	156	84
47 Andre ulykker	820	875	944	1 020	655
48 Selvmord	535	426	297	194	173
49 Andre ydre årsager	113	103	83	94	80
Total	27 845	29 755	31 860	29 373	27 984

Tabel 5f: Aldersstandardiserede rater af dødsfald for kvinder pr. 100.000, med befolkningen i 2000 som standard.

	1985	1990	1995	2000	2005
1 Infektionssygdomme (ekskl. tuberkulose)	7	9	7	6	11
2 Tuberkulose	1	1	1	0	0
3 Kræft i mundhule og spiserør	6	5	7	7	7
4 Kræft i mavesæk	10	8	7	4	5
5 Kræft i tarme, undtagen endetarm	26	25	25	27	25
6 Kræft i endetarm	11	11	9	8	7
7 Kræft i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	39	41	49	50	55
8 Kræft i knogler og hud	4	5	5	5	4
9 Kræft i brystkirtel	49	47	52	45	40
10 Kræft i livmoderhals	8	8	6	5	5
11 Kræft i andre dele af livmoder	7	7	7	6	5
12 Kræft i blærehalskirtel	●	●	●	●	●
13 Kræft i andre og uspecificerede lokaliteter	77	78	79	80	71
14 Kræft i lymfatiske og bloddannende væv	18	18	19	16	15
15 Godartet svulst og svulst af uspecificeret natur	6	7	7	8	7
16 Endokrine lidelser og mangelsygdomme	5	4	5	8	12
17 Sukkersyge	14	13	13	21	18
18 Sygdomme i blod og bloddannende organer	2	2	2	3	4
19 Mentale lidelser	12	14	16	26	38
20 Hjernehindebetændelse	1	1	1	1	1
21 Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	9	11	13	17	23
22 Gigtfeber og følgetilstande heraf	4	5	2	0	0
23 Blodtryksforhøjelse	7	7	6	8	11
24 Iskæmiske hjertesygdomme	250	237	184	126	90
25 Andre hjertesygdomme	39	47	64	61	55
26 Karsygdomme i hjerne	105	104	98	87	78
27 Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	37	39	31	25	20
28 Andre sygdomme i kredsløbets organer	8	8	9	7	5
29 Akutte luftvejsinfektioner incl. influenza	2	4	3	1	1
30 Lungebetændelse	20	26	33	19	25
31 Bronkitis, udvidede lunger og astma	33	38	48	62	51
32 Andre sygdomme i åndedrætsorganer	3	4	6	5	6
33 Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	8	10	13	11	10
34 Sygdomme i lever og galdeveje	13	12	14	12	13
35 Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	13	13	19	19	22
36 Nyrebetændelse	1	1	2	1	1
37 Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	7	7	2	2	1
38 Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	1	1	6	7	11
39 Svangerskabs- og fødselskomplikationer. hos moderen	0	0	0	0	0
40 Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessystem, bindevæv	5	5	6	8	10
41 Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer	2	2	1	1	1
42 Andre medfødte misdannelser	3	2	3	3	2
43 Sygdomme opstået i perinatalperioden	3	3	3	3	3
44 Senilitet uden oplysning om sindssygdom	7	10	20	13	13
45 Symptomer og mangelfuldt definerede tilstande	37	45	64	34	23
46 Landtransportulykker	9	7	7	6	3
47 Andre ulykker	32	29	29	30	19
48 Selvmord	20	16	11	7	6
49 Andre ydre årsager	4	4	3	3	3
Total	1 015	1 001	1 017	904	834